

Bydgoszcz, dnia 22 kwietnia 2022 r.

WOO.410.134.2022.AT

Wójt Gminy Warlubie

ul. Dworcowa 15

86-160 Warlubie

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, działając na podstawie art. 54 ust. 1, art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 2373 ze zm.), art. 17 pkt 6 lit. a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r., poz. 503 t.j.), opiniuje negatywnie projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębach ewidencyjnych Bąkowo, Warlubie i Bzowo, gmina Warlubie wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Projekt planu dotyczy terenów położonych w obrębach ewidencyjnych Bąkowo, Warlubie i Bzowo, gmina Warlubie, znajdujących się częściowo w granicach:

- Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego, na terenie którego obowiązuje Rozporządzenie Nr 20/2005 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 8 września 2005 r. w sprawie Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. U. Woj. Kuj.-Pom. z 2005 r. Nr 108, poz. 1874 ze zm.),
- Wschodniego Obszaru Chronionego Krajobrazu Borów Tucholskich, na terenie którego obowiązuje Uchwała Nr XLIX/813/18 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 września 2018 r. w sprawie Wschodniego Obszaru Chronionego Krajobrazu Borów Tucholskich (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2018 r. poz. 4859).

Przez część analizowanych terenów przebiega korytarz ekologiczny wyznaczony przez Instytut Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk w Białowieży pn. „KPn Kaszubski Południowy”.

Teren objęty projektem planu obejmuje dwa odrębne obszary ujęte na załączniku graficznym nr 1 oraz na załączniku graficznym nr 2, które położone są na południe od miejscowości Warlubie.

Analizowany obszar obejmuje powierzchnię ok. 227 ha i znajduje się w centralnej części obrębu Bąkowo i Warlubie (załącznik graficzny nr 1) przy drodze gminnej nr 030214C

oraz w obrębie Bzowo (załącznik graficzny nr 2) przy drodze powiatowej nr 1217C i drodze krajowej nr 91, na wschód od autostrady A1. Otoczenie terenu w większości stanowią pola upraw rolniczych.

Na terenach objętych projektem planu występuje głównie zabudowa mieszkaniowa jedno- i wielorodzinną, grunty rolne, zabudowa usługowa (warsztaty, stacja paliw, transport osobowy i ciężarowy, sklepy, gospodarstwa rolne) oraz zabudowa zagrodowa (budynki mieszkalne, gospodarcze, garaże). Teren ten obecnie w większości użytkowany jest rolniczo.

Przesłany dokument wyznacza tereny:

- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN),
- zabudowy mieszkaniowo-usługowej (MN/U),
- usług turystyki (UT),
- zabudowy zagrodowej (RM),
- rolniczy (R),
- infrastruktury technicznej – telekomunikacja (T),
- infrastruktury technicznej – kanalizacja sanitarna (K),
- komunikacji publicznej – droga główna ruchu przyspieszonego (KDGP),
- komunikacji publicznej – droga zbiorcza (KDZ),
- komunikacji publicznej – droga dojazdowa (KDD),
- komunikacji – droga wewnętrzna (KDW).

Zapisy projektu uchwały m.in. zakazują realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem infrastruktury technicznej i komunikacyjnej na terenach RM i MN/U, ustalają minimalne wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej wynoszące od 10% do 80% w zależności od funkcji terenu, w granicach terenów R nakazują utrzymanie skupisk zieleni śródpolnej, w tym zadrzewień i zakrzewień wzdłuż miedzy, zieleni porastającej nieużytki i tereny podmokłe.

Jednocześnie w przedłożonym projekcie planu poniższe kwestie wymagają poprawy/uzupełnienia.

W treści projektu planu należy zweryfikować położenie poszczególnych terenów względem obszarów chronionych (Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego oraz Wschodniego Obszaru Chronionego Krajobrazu Borów Tucholskich).

1. Tereny oznaczone symbolami: 8RM, 9K, 4RM, 23R, 24RM, 25R, 5MN, 02KDW, 7MN, 01KDD, 6RM, 3MN, 2RM, 1MN, 44R, 42RM, 43UT, 41MN/U, 40RM, 014KDW, 39RM, 29MN/U, 30K, 28RM, położone są w granicach Wschodniego Obszaru Chronionego Krajobrazu Borów Tucholskich.

2. Tereny oznaczone symbolami: 15MN, 01KDW, 16MN, 31MN, 32R, 33MN/U, 013KDW, 012KDW, 56T, 34U, 35RM, 36R, 37MN, 015KDW, 38RM, 52RM, 54MN/U, 53RM, 55MN, 50RM, 49MN/U, 48MN, 47MN, 46RM, 45R, położone są w granicach Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego.
3. Tereny oznaczone symbolami: 10RM, 04KDW, 11MN, 12RM, 05KDD, 20RM, 22R, 19MN, 18RM, 05KDD, 07KDW, 02KDW, 07KDW, 14RM, 17MN, 09KDGP, 018KDZ, 26RM, 27MN/U, zlokalizowane są poza formami ochrony.
4. Tereny oznaczone symbolami: 011KDGP – położony jest w granicy Wschodniego Obszaru Chronionego Krajobrazu Borów Tucholskich i Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego, 016KDW – położony jest w granicach Wschodniego Obszaru Chronionego Krajobrazu Borów Tucholskich, a część w granicach Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego, 017KDW – położony jest częściowo w granicach Wschodniego Obszaru Chronionego Krajobrazu Borów Tucholskich oraz częściowo w granicach Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego.
5. W § 12 pkt 3 błędnie wskazano nazwę Parku Krajobrazowego – jest Park Krajobrazowy Doliny Dolnej Wisły, a powinien być Nadwiślański Park Krajobrazowy.

Powyższe zgodnie z załącznikami graficznymi należy zweryfikować w treści projektu planu w części dotyczącej ustaleń szczegółowych, a także w prognozie.

Ponadto po zapoznaniu się z przedłożoną dokumentacją ustalono, że projekt planu zakłada realizację nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, np. w ramach terenów oznaczonych symbolami 15MN, 16MN, 17MN, 31MN, 29MN/U, 35RM, zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej nr 91.

Należy zaznaczyć, iż lokalizowanie terenów mieszkaniowych w sąsiedztwie drogi krajowej, nie jest optymalnym rozwiązaniem w dziedzinie ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 112 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r., poz. 1973 t.j.), ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska w tym przypadku – odpowiedniego planowania zabudowy. Oznacza to nie tylko wymóg nieprzekraczania obowiązujących dopuszczalnych poziomów hałasu, ale także dążenie do uzyskania optymalnie najwyższych standardów w tej dziedzinie.

Związane jest to z istnieniem zasady wysokiego poziomu ochrony środowiska zakładającej, że stosowanie zasad prewencji i przezorności powinno być ukierunkowane na wysoki i bezpieczny dla zdrowia ludzkiego poziom ochrony środowiska. Jest to szczególnie ważne w sytuacji, gdy przekroczenie standardów ochrony akustycznej dla planowanej zabudowy jest właściwie przesądzone mając na względzie bezpośrednie sąsiedztwo z drogą krajową nr 91.

Przypominam, iż ochrona akustyczna terenów mieszkaniowych w tym przypadku dotyczy

całości tych obszarów i nie jest tożsama z miejscem lokalizowania budynków. Z tego powodu na etapie sporządzania dokumentu, można wprowadzić w bezpośrednim sąsiedztwie drogi funkcje nie podlegające ochronie akustycznej, jak np. usługi (eliminując możliwość wprowadzenia zabudowy mieszkaniowej). Stworzona w ten sposób strefa buforowa oddzielająca drogę od zabudowy mieszkaniowej jest rozwiązaniem skutecznym, korzystnym i możliwym do zastosowania w ramach rozwiązań alternatywnych.

W przedłożonej prognozie oddziaływania na środowisko nie odniesiono się do powyższej kwestii, nie przedstawiono analizy wpływu usytuowania terenów mieszkaniowych w sąsiedztwie ww. drogi krajowej, a także oceny analizowanego ustalenia w zakresie warunków bytowych ludzi.

Powyższe ustalenia projektu stwarzają możliwość pogorszenia warunków bytowych ludzi i są niezgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju, która stanowi podstawę do sporządzania dokumentów planistycznych. Wynika to z art. 71 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z ust. 2 pkt 2 tego przepisu, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, w szczególności ustala się między innymi warunki realizacji przedsięwzięć, umożliwiające uzyskanie optymalnych efektów w zakresie ochrony środowiska. Ochrona ta w myśl art. 3 pkt 11 tegoż aktu prawnego, to również przeciwdziałanie, unikanie i zapobieganie powstaniu negatywnych oddziaływań na zdrowie ludzi.

Jednocześnie na podstawie informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko ustalano, że „analizowany plan znajduje się w strefie oddziaływania elektrowni wiatrowych, ustanowionych na podstawie ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ma umożliwić wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej lub zabudowy o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa”. Zaznaczono również, że na terenie gminy Warlubie funkcjonują 3 elektrownie wiatrowe w miejscowości Bzowo o łącznej mocy 1,7 MW. Jednakże w projekcie planu, zarówno w części tekstowej jak i graficznej, nie odniesiono się do stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu terenu, w nawiązaniu do uwarunkowań wynikających z przepisów obowiązującej ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2021 r., poz. 724 t.j.).

Po zapoznaniu się z przesłanymi materiałami stwierdzono, iż na rysunku planu część zaplanowanych funkcji, w ramach których możliwe jest zlokalizowanie nowych budynków mieszkalnych albo budynków o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, usytuowana jest w odległości mniejszej niż 10-krotność maksymalnych wysokości całkowitej elektrowni wiatrowych.

Ustalenia przedmiotowego planu wprowadzają zatem możliwość realizacji nowych budynków mieszkalnych w strefie oddziaływania turbin wiatrowych.

Należy zaznaczyć, iż funkcjonowanie elektrowni wiatrowych powoduje uciążliwości w szczególności związane z emisją hałasu (niezośsame z dotrzymaniem jedynie standardów ochrony akustycznej), efektem migotania cienia, rzucaniem bryłek lodu.

Istnienie powyższych uciążliwości potwierdzone jest przez Ustawodawcę w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2021 r., poz. 724 t.j.), obligującym organy gminy przy sporządzaniu i uchwalaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego do uwzględnienia określonej w art. 4 ust. 1 odległości elektrowni wiatrowej – od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, rozumianej jako odległości równej lub większej od dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowej mierzonej od poziomu gruntu do najwyższego punktu budowli, wliczając elementy techniczne, w szczególności wirnik wraz z łopatami (całkowita wysokość elektrowni wiatrowej).

Jednym z możliwych środków planistycznych jest lokalizacja zabudowy mieszkaniowej, poza strefą oddziaływania obiektów energetyki wiatrowej, co powinno być przedmiotem analizy w ramach rozwiązań alternatywnych.

W prognozie oddziaływania na środowisko brak jest rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do wyżej opisanych ustaleń. Wszystkie uwagi zaakcentowane w niniejszej opinii dotyczące funkcji energetyki wiatrowej i zabudowy mieszkaniowej, przemawiają za wskazaniem rozwiązań alternatywnych, gdyż są one istotne z punktu widzenia ochrony środowiska.

Dodatkowo na załączniku nr 1 do projektu planu wskazano istniejącą napowietrzną linię elektroenergetyczną 220kV z pasem technologicznym o szerokości 50 m, po 25 m od osi linii przebiegającą przez tereny 15MN, 14RM, 17MN i 18RM oraz istniejącą napowietrzną linię elektroenergetyczną 110kV z pasem technologicznym o szerokości 22 m, po 11 m od osi linii przebiegającą przez tereny 11MN, 12RM, 6RM i 4RM.

W § 5 pkt 5 lit. c części tekstowej projektu uchwały wskazano, że dla napowietrznych linii elektroenergetycznych ustala się pasy technologiczne, w których obowiązują ograniczenia lokalizacji zabudowy, w tym zakaz zabudowy mieszkaniowej, wynikające z przepisów odrębnych. Pomimo powyższego, samo wyznaczenie funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy zagrodowej w pasie linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia, nie jest rozwiązaniem optymalnym z punktu widzenia ochrony środowiska, ze względu na stałą ekspozycję pola elektromagnetycznego na ludzi przebywających w granicach tych jednostek

(ekspozycję nie tożsamą jedynie z wartościami granicznymi określonymi w przepisach odrębnych).

Należy zaznaczyć, iż art. 121 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska stanowi: „Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez: utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach; zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane”.

Pas techniczny dla tego typu instalacji, mający na celu w szczególności zapewnienie tzw. służebności przesyłu, tj. umożliwienie dostępu do wykonania wszystkich niezbędnych prac związanych z eksploatacją, tożsamy jest również z obszarem oddziaływania pola elektromagnetycznego.

Ponadto zgodnie z art. 71 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w szczególności ustala się między innymi warunki realizacji przedsięwzięć, umożliwiające uzyskanie optymalnych efektów w zakresie ochrony środowiska. Ochrona ta, w myśl art. 3 pkt 11 tegoż aktu prawnego, to również przeciwdziałanie, unikanie i zapobieganie powstaniu negatywnych oddziaływań na zdrowie ludzi.

Podsumowując, optymalnym rozwiązaniem w analizowanym przypadku jest rezygnacja z ustaleń projektu planu polegających na sytuowaniu funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej w pasie technicznym linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia.

Prognoza oddziaływania na środowisko przedłożona wraz z projektem uchwały nie odnosi się do powyższych kwestii, nie przedstawia, nie analizuje i nie ocenia oddziaływań związanych z emisją pola elektromagnetycznego w obszarze planu.

W związku z powyższym, opiniuję negatywnie projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębach ewidencyjnych Bąkowo, Warlubie i Bzowo, gmina Warlubie wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

Anna Deczyńska-Sadowska
Główny Specjalista
/-podpisano elektronicznie/